

MARKUS

10:1-16

Jezus' onderwijs over huwelijk, echtscheiding, hertrouwen en de plaats van kinderen in Gods Koninkrijk.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/markus/10-1-16

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en lezing van Markus 10:1-12	2 min	4
2	Waarom echtscheiding een strikvraag is	5 min	6
3	Streng en toegelijke visies op scheiding	2 min	8
4	De scheidbrief in Deuteronomium 24	4 min	9
5	De valstrik van de Farizeeën	2 min	11
6	Hoe Jezus strikvragen beantwoordde	2 min	12
7	Echtscheiding vanwege verharde harten	2 min	13
8	Gods bedoeling met het huwelijk	3 min	15
9	De uitzondering bij seksuele ontrouw	4 min	16
10	Uitspraken van Jezus kennen uitzonderingen	3 min	19
11	Het teken van Jona als vergelijking	2 min	21
12	Wettelijke scheiding verbreekt niet altijd	2 min	22
13	Overspel verbreekt de huwelijksband	3 min	24
14	Het huwelijk als instelling van God	3 min	25

15	Hertrouwen na een ontelijke scheiding	2 min	27
16	David, Michal en Bathseba als voorbeelden	4 min	28
17	Trouw aan Gods ideaal voor het huwelijk	2 min	30
18	Vergeving en vrede zolang het mogelijk is	3 min	31
19	Genade, bekering en kerkelijke tucht	3 min	33
20	Ongehuwd blijven als gave	3 min	35
21	Jezus zegent de kleine kinderen	2 min	37
22	Deze tekst bewijst geen kinderdoop	2 min	38
23	Kinderen en het Koninkrijk van God	2 min	39
24	Beschermengelen en kinderlijke nederigheid	3 min	41
25	Geboortebeperving en de waarde van kinderen	3 min	43
	Om verder te lezen		44

1

Inleiding en lezing van Markus 10:1-12

Laten we Markus 10 openslaan. De stof in dit hoofdstuk heeft, anders dan de stof in sommige hoofdstukken van Markus, parallellen in zowel Mattheüs als Lukas. De verhalen zoals ze in Markus worden verteld, kunnen dus worden

aangevuld met bijzonderheden uit die andere, parallelle verslagen. Dit hoofdstuk behandelt nogal uiteenlopende onderwerpen. Ik wil beginnen met het lezen van de eerste twaalf verzen.

En toen Hij opgestaan was, ging Hij vandaar naar het gebied van Judea, door het Overjordaanse; en de menigten kwamen opnieuw bij Hem samen, en zoals Hij gewoon was, onderwees Hij hun opnieuw. En de Farizeeën kwamen naar Hem toe en vroegen Hem, om Hem te verzoeken, of het een man geoorloofd is zijn vrouw te verstoten. Maar Hij antwoordde en zei tegen hen: Wat heeft Mozes u geboden? En zij zeiden: Mozes heeft toegestaan een echtscheidingsbrief te schrijven en haar te verstoten. En Jezus antwoordde hun: Vanwege de hardheid van uw hart heeft hij dat gebod voor u geschreven. Maar vanaf het begin van de schepping heeft God hen mannelijk en vrouwelijk gemaakt. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en die twee zullen tot één vlees zijn, zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden. En thuis stelden Zijn discipelen Hem hierover opnieuw vragen. En Hij zei tegen hen: Wie zijn vrouw verstoot en met een andere trouwt, pleegt overspel tegen haar. En als een vrouw haar man verstoot en met een andere trouwt, pleegt zij ook overspel.

MARKUS 10:1-12

2

Waarom echtscheiding een strikvraag is

De parallel hiervan is te vinden in Mattheüs 19, naar ik meen in de eerste negen verzen. In Lukas is er maar één parallel vers, dat in Lukas 16 staat. Dit was opnieuw een gelegenheid waarbij de Farizeeën, de religieuze leiders, Jezus in de val wilden lokken en Hem tot een pijnlijke uitspraak wilden verleiden. Wanneer we bij de Lijdensweek komen, zullen er meer van zulke voorvallen zijn. Ze zullen Hem de ene na de andere vraag voorleggen die bedoeld is om Hem in de val te lokken.

Je zou kunnen zeggen: wat is hier dan de valstrik? De vraag luidt: is het geoorloofd om van je vrouw te scheiden? Als je niet weet waarom dat een valstrik is, heb je die vraag nog nooit voor mensen hoeven te beantwoorden. Mensen bellen me vaak tijdens het radioprogramma en vragen me naar echtscheiding. Het is niet gemakkelijk om antwoord te geven, omdat het antwoord vaak niet is wat mensen willen horen. Je kunt mensen beslist van je vervreemden door hun de waarheid te vertellen, want er zijn zoveel mensen die in strijd leven met wat de Bijbel over dit onderwerp zegt. Die overtreding is vaak van dien aard dat het hun buitengewoon veel zou kosten en buitengewoon pijnlijk voor hen zou zijn als ze teruggingen om het goed te maken.

Toch stellen mensen die vraag. Wanneer mensen mij er tijdens de uitzending naar vragen, zou ik soms willen dat ze dat niet deden, hoewel het een onderwerp is dat mij na aan het hart ligt. Wanneer mensen me naar echtscheiding vragen, denk ik altijd dat ze een van mijn gevoelige snaren hebben geraakt. Dat merken zij meestal ook wel, want ik heb zeer uitgesproken opvattingen over dit onderwerp. Die had ik al voordat ik zelf gescheiden was, voordat ik ooit enige reden had om te denken dat ik zou gaan scheiden. Ik beschouwde dit als een zeer belangrijke zaak en als een terrein waarop de gemeente ernstig in overtreding is, net als de seculiere samenleving om ons heen.

Het is zelfs een van die vele terreinen waarop de gemeente eerst de seculiere cultuur begon te volgen en die vervolgens voorbijstreefde. Volgens de meest recente statistieken die ik heb gehoord, ligt het percentage echtscheidingen in dit land onder

christenen — mensen die zeggen dat ze evangelische christenen zijn — zelfs hoger dan het percentage huwelijken in de algemene bevolking dat in een echtscheiding eindigt. Het is overduidelijk dat de gemeente heel enthousiast is geworden over scheiden.

Dat komt voor een deel doordat sommige gemeenten iedereen willen opnemen zonder iemand te beoordelen om wat diegene doet. Veel mensen geloven natuurlijk dat het, omdat het Evangelie het Evangelie van genade is, belangrijk is dat wij genade betonen aan mensen die in overtreding zijn. Maar we moeten onthouden dat genade wordt geschonken aan mensen die zich van hun zonden bekeren, niet aan mensen die onbekeerlijk in hun zonden blijven leven. De Bijbel geeft nergens aan dat God genade schenkt aan mensen die zich niet bekeren, maar Hij schenkt beslist genade aan mensen die zich wel bekeren. Wanneer mensen gescheiden en hertrouwd zijn, betekent bekering echter in veel gevallen dat hun nog iets te doen staat, maar dat geldt niet in alle gevallen. Het is een ingewikkeld onderwerp.

Jezus zei in vers 11:

Wie van zijn vrouw scheidt en met een ander trouwt, pleegt overspel tegenover haar.

Als dat waar is, dan is zijn tweede huwelijk overspel en geen huwelijk. Maar het is overspel tegen haar. Let erop hoe belangrijk dit is: Christus maakt Zich zorgen om het onrecht dat de huwelijkspartner wordt aangedaan. Overspel is natuurlijk, net als alle zonden, een zonde tegen God. Maar God maakt Zich er zorgen om omdat het een zonde tegen iemand anders is. Iemand die reden had gekregen om jou te vertrouwen, wordt er het slachtoffer van.

Wanneer je trouwt, beloof je dat je bij iemand zult blijven totdat jij sterft of totdat die ander sterft. Dat geeft die ander de vrijheid om zich ook helemaal aan jou te geven, zodat hij of zij geen andere mogelijkheden overweegt. Die ander laat jaren van zijn of haar leven in het huwelijk voorbijgaan in de veronderstelling dat het levenslang zal zijn. Er kunnen in hun kring mensen komen en gaan die goede huwelijkspartners voor hen zouden zijn geweest, misschien zelfs trouwe huwelijkspartners. Maar ze overwegen die mensen niet, omdat ze iemand hebben die beloofd heeft er levenslang voor hen te zijn. Ze krijgen zelfs samen kinderen, iets wat ze niet zouden doen als ze niet verwachtten dat hun huwelijkspartner er levenslang zou zijn. In dit opzicht stellen ze zich heel kwetsbaar op. Hun families en hun vrienden raken met elkaar

verweven. De twee vriendengroepen raken met elkaar verweven. Uiteindelijk zijn die twee mensen op zoveel manieren zo met elkaar verweven dat het zeer schadelijk voor hen zou zijn om uit elkaar te gaan. En toch komt het in veel gevallen tot een scheiding. In veel gevallen komt het tot een echtscheiding. Dat is natuurlijk een schending van iemands eed, een schending van een gelofte.

3

Streng en toegelijke visies op scheiding

Sommige christenen geloven — en deze passage in Markus kan die indruk wekken — dat echtscheiding nooit is toegestaan en dat, wanneer die plaatsvindt, een nieuw huwelijk nooit is toegestaan. Jezus zei dat als een man of een vrouw — Hij noemt beide kanten — van zijn of haar huwelijkspartner scheidt en met een ander trouwt, diegene overspel pleegt tegenover de huwelijkspartner van wie hij of zij gescheiden is. Daarom hebben veel christenen het standpunt ingenomen dat echtscheiding en een nieuw huwelijk altijd uitgesloten zijn. Met ‘veel christenen’ bedoel ik niet dat het er tegenwoordig nog evenveel zijn als vroeger, want de vroege gemeente dacht er zo over. Wanneer de kerkvaders over dit onderwerp spraken, geloofden zij dat ieder nieuw huwelijk verboden was en iedere echtscheiding verboden was zolang je huwelijkspartner nog leefde. De woorden van Jezus hier lijken die gedachte te ondersteunen.

De Farizeeën hadden hierover twee verschillende opvattingen. Eén opvatting werd aangehangen door een school onder leiding van een rabbijn die Shammai heette. Shammai was een tamelijk strenge rabbijn. Er waren twee rabbijnenscholen en alle Farizeeën volgden de ene of de andere van deze twee scholen. Shammai was de leider van de ene, S-H-A-M-M-A-I, Shammai. Hij was zeer streng en zei dat iemand niet van zijn of haar huwelijkspartner mocht scheiden, tenzij er sprake was van huwelijksontrouw, seksuele onreinheid, seksuele ontrouw tegenover de huwelijkspartner. Dat was het enige wat Shammai erkende als grond voor echtscheiding.

Hillel was de andere rabbijn, die aan het hoofd stond van een andere denkrichting. Hij was in veel van zijn onderwijzingen aanzienlijk minder streng dan Shammai, en wat echtscheiding betreft was hij zeer toegeeflijk. Hij zei dat een man om elke reden die hij maar wilde van zijn vrouw mocht scheiden. Zodra een man iets aan zijn vrouw had gevonden waarover hij ontevreden was, kon hij eenvoudig van haar scheiden. Het hoefde helemaal niets ernstigs te zijn.

4

De scheidbrief in Deuteronomium 24

Deze beide rabbijnen baseerden zich op een uitspraak in het Oude Testament, in Deuteronomium 24, die enigszins vaag is. Daarom verschilden deze twee rabbijnen van mening over de uitleg ervan. Maar in Deuteronomium hoofdstuk 24 staat eigenlijk de enige rechtstreekse onderwijzing over dit onderwerp, of in elk geval de meest volledige onderwijzing erover in het Oude Testament, in de wet.

Het begin van Deuteronomium 24, vers 1, zegt:

Wanneer een man een vrouw genomen heeft en met haar getrouwd is, en het gebeurt dat zij geen genade meer vindt in zijn ogen, omdat hij iets schandelijks aan haar gevonden heeft, en hij haar een echtscheidingsbrief schrijft, die in haar hand geeft en haar uit zijn huis wegstuurt,

DEUTERONOMIUM 24:1

Wat zegt deze wet? Zegt deze wet dat het geoorloofd is om te scheiden? Misschien wel. Zij gebiedt echter niemand om te scheiden. Er staat dat een man iets bij zijn vrouw vindt wat een bepaalde onreinheid wordt genoemd. Wat hier met 'onreinheid' wordt bedoeld, is heel vaag; daarover verschilden de rabbijnen van mening. Als de man haar vervolgens een echtscheidingsbrief geeft, wordt hem niet geboden dat te doen. Er wordt een lang scenario uiteengezet. Er volgt een reeks voorwaarden: hij vindt iets onreins, geeft haar een echtscheidingsbrief en laat haar weggaan; zij trouwt met

iemand anders; die man krijgt een afkeer van haar of sterft, zodat zij weer alleenstaand is. Dan geldt het enige gebod in deze hele alinea: de eerste man mag haar niet terugnemen.

De rabbijnen wisten niet goed wat ze ermee aan moesten, omdat hier wel een situatie wordt geschetst waarin een man van zijn vrouw scheidt en haar een scheidbrief geeft, maar er niet noodzakelijkerwijs iets wordt gezegd over de vraag of het goed of verkeerd is om dat te doen. Het enige gebod in dit alles is dat de vrouw na een tweede echtscheiding, of nadat een tweede huwelijk eindigt, niet kan teruggaan naar haar eerste man, die eerst van haar gescheiden is. De reden daarvoor is nooit erg duidelijk geweest. Waarom niet? Wat is daar verkeerd aan? Vermoedelijk zou ze met een derde man kunnen trouwen als haar tweede man stierf of van haar scheidde, maar ze kan niet naar haar eerste man teruggaan. Waarom niet? Er staat dat dit het land zou verontreinigen.

Dit is een zeer vage leer. Het is niet erg duidelijk. Wat is onreinheid? Wordt er gezegd dat het juist is om een scheidbrief te schrijven, of wordt er eenvoudigweg een situatie geschetst waarin iemand dat heeft gedaan? Het is allemaal niet zo duidelijk, maar de rabbijnen begrepen dit zo dat Mozes een man toestond om vanwege een bepaalde onreinheid van zijn vrouw te scheiden en haar een scheidbrief te geven. Ook begrepen zij dat de belangrijkste wet hier was dat een man haar een schriftelijke bevestiging van de scheiding moest geven, zodat zij iedereen kon laten zien dat zij niet langer zijn vrouw was. Hij kon daarom nooit meer proberen enig wettelijk recht op haar te doen gelden, omdat zij dit document had dat hij haar gegeven had, een scheidbrief.

Hoewel deze wet naar mijn mening niet gebiedt dat zo'n schriftelijke verklaring gegeven moet worden, verbiedt zij dat in elk geval ook niet. En dus moesten de rabbijnen beslissen welke onreinheid een grond voor echtscheiding vormde. Sjammai zei dat alleen ontucht of overspel van de kant van een vrouw dat was. Hillel zei: 'Nee, onreinheid is vaag. Het kan van alles zijn. Als ze het eten laat aanbranden, kan hij van haar scheiden.' Als ze oud en lelijk wordt en hij een jongere vrouw ontmoet die hij interessanter vindt, dan is dat onreinheid in haar en kan hij daarom van haar scheiden.

5

De valstrik van de Farizeeën

Het is duidelijk dat een vrouw volgens de leer van Hillel, waaraan de Farizeeën voor het grootste deel de voorkeur gaven, helemaal geen zekerheid in het huwelijk zou hebben. Een toezegging om te trouwen hield van de kant van de man helemaal geen toezegging in. En dus kwamen ze naar Jezus toe en vroegen Hem naar Zijn mening.

Nu waren de Farizeeën hierover verdeeld. Welk antwoord Hij ook gaf, Hij zou daarmee een groep godsdienstige leiders van Zich vervreemden die óf Sjammai óf Hillel volgden, afhankelijk van welke kant Jezus koos. Misschien dachten ze dat Hij de kant van Hillel zou kiezen, de toegeeflijke kant, omdat Jezus doorgaans vriendelijk omging met mensen die als zondaars werden beschouwd. Jezus leek waarschijnlijk toegeeflijk te zijn. Hij was bevriend met prostituees, tollenaars en andere beruchte zondaars. Hij werd een vriend van zondaars genoemd. Misschien dachten ze dat Hij de kwestie niet zo zwaar zou opvatten. Het is moeilijk te zeggen.

Maar hier in Markus 10 formuleren ze de vraag eenvoudigweg zo:

En de Farizeeën kwamen naar Hem toe en vroegen Hem, om Hem te verzoeken, of het een man geoorloofd is zijn vrouw te verstoten.

MARKUS 10:2

In de parallelle passage in Mattheüs 19 is de vraag maar een paar woorden langer, maar wel op een belangrijke manier. Volgens Mattheüs 19 stellen ze deze vraag:

En de Farizeeën kwamen naar Hem toe om Hem te verzoeken en zeiden tegen Hem: Is het een man toegestaan zijn vrouw om allerlei redenen te verstoten?

MATTHEÛS 19:3

Dat is Mattheüs 19:3.

Bedenk dat Hillel zei dat een man om welke reden dan ook van zijn vrouw kon scheiden. En dus vragen ze Jezus:

Sta jij hierin aan die kant? Mag een man om welke reden dan ook van zijn vrouw scheiden?

Als Hij ja zei, zouden degenen die Sjammai volgden van Jezus vervreemd raken. Als Hij nee zei, zouden degenen die Hillel volgden van Jezus vervreemd raken.

6

Hoe Jezus strikvragen beantwoordde

Wanneer Zijn tegenstanders Hem voor een dilemma probeerden te plaatsen waarbij Hij het als het ware nooit goed kon doen — dat wil zeggen, of Hij nu ja of nee zei, Hij kwam in de problemen — gaf Jezus gewoonlijk een briljant, maar ontwijkend antwoord. Zo vroegen ze Hem later:

Dezen nu kwamen en zeiden tegen Hem: Meester, wij weten dat U waarachtig bent en Zich door niemand laat beïnvloeden; want U ziet de persoon van de mensen niet aan, maar U onderwijst de weg van God in waarheid. Is het geoorloofd de keizer belasting te betalen of niet? Moeten wij betalen of niet betalen?

MARKUS 12:14

Dat was een soortgelijke vraag, waarover in die samenleving veel onenigheid bestond. Als Jezus zei:

Ja, je mag belasting betalen aan de keizer, zou Hij de Joden die daar anders over dachten van Zich hebben vervreemd. Als Hij zei:

Nee, dat mag niet, zou Hij de Romeinen tegen Zich in het harnas hebben gejaagd en hun een grond hebben gegeven om Hem op te jagen. Dus of Hij nu ja of nee zei, Hij zou in de problemen komen.

Wat zei Hij? Hij zei:

Daar Hij echter hun huichelarij kende, zei Hij tegen hen: Waarom verzoekt u Mij? Breng Mij een penning, opdat Ik hem bekijk. En zij brachten er een. En Hij zei tegen hen: Van wie is deze afbeelding en het opschrift? En zij zeiden tegen Hem: Van de keizer.

MARKUS 12:15-16

Ze zeiden:

Van de keizer.

Hij zei:

Toen antwoordde Jezus hun: Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is. En zij verwonderden zich over Hem.

MARKUS 12:17

Jezus gaf een briljant antwoord, maar het was enigszins ontwijkend.

7

Echtscheiding vanwege verharde harten

Maar in dit geval gaf Jezus geen ontwijkend antwoord. Hij gaf een zeer rechtstreeks antwoord, hoewel het antwoord dat Hij gaf in de versie van Mattheüs iets anders verwoord is dan in die van Markus en Lukas. Als we kijken naar Markus 10, dat we zojuist gelezen hebben, antwoordde Hij en zei tegen hen:

Maar Hij antwoordde en zei tegen hen: Wat heeft Mozes u geboden?

MARKUS 10:3

En zij zeiden:

En zij zeiden: Mozes heeft toegestaan een echtscheidingsbrief te schrijven en haar te verstoten.

MARKUS 10:4

Dat komt natuurlijk uit Deuteronomium 24.

Jezus antwoordde hun:

En Jezus antwoordde hun: Vanwege de hardheid van uw hart heeft hij dat gebod voor u geschreven. Maar vanaf het begin van de schepping heeft God hen mannelijk en vrouwelijk gemaakt. Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en die twee zullen tot één vlees zijn, zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden.

MARKUS 10:5-9

Dat wil zeggen: het weerspiegelt niet echt wat God van rechtvaardige mensen verlangt. Bij mensen met een verhard hart is het soms misschien beter om hen uit hun huwelijk te laten. Als mensen goddeloos zijn, verbondsbrekers, enzovoort, kunnen ze net zo goed de onschuldige partij daarvan bevrijden. Laat de onschuldige partij dan van zo iemand scheiden, enzovoort. Maar vanwege de hardheid van de harten van de mensen stond God echtscheiding toe, oftewel het geven van een scheidingsbrief en het wegsturen van een vrouw.

8

Gods bedoeling met het huwelijk

Maar Jezus zei dat het vanaf het begin van de schepping anders was. Jezus citeert vervolgens uit Genesis 2, waar staat dat God hen mannelijk en vrouwelijk maakte. Eigenlijk komt dat uit Genesis 1. Vervolgens citeert Hij uit hoofdstuk 2, vers 24:

Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zich aan zijn vrouw hechten; en zij zullen tot één vlees zijn.

GENESIS 2:24

Merk op dat aan Jezus geen vraag over het huwelijk werd gesteld. Hem werd een vraag over echtscheiding gesteld:

Mag je scheiden?

Welnu, dat is geen onderwerp dat je op zichzelf kunt beschouwen, want echtscheiding is niet iets op zichzelf. Het is de vernietiging van iets. Echtscheiding is de vernietiging van een huwelijk. Om te weten hoe je echtscheiding moet bezien, moet je daarom weten hoe je het huwelijk moet bezien. In plaats van ja of nee te zeggen op de vraag over echtscheiding, zei Jezus in feite: 'Laten we het erover hebben wat het huwelijk is.' Nu kan Mozes jullie inderdaad hebben toegestaan een scheidingsbrief te geven. Jezus leek te bevestigen dat de woorden van Mozes dat toestonden. Dat is een belangrijk punt, want wanneer je Deuteronomium 24 leest, is het niet duidelijk of Mozes zegt dat het wel of niet aanvaardbaar is een scheidingsbrief te geven. Het staat namelijk allemaal in die opeenvolging van bijzinnen met 'als'. Als dit gebeurt, en dit en dit en dit, en als dit en dit en dit en dit, en als dit gebeurt, dan kan zij niet naar haar eerste man teruggaan.

In Deuteronomium is het niet duidelijk of Mozes het schrijven van een scheidingsbrief werkelijk toestond. Maar Jezus lijkt aan te geven dat het juist is om te zeggen dat Mozes het toestond vanwege de hardheid van hun harten. Hij stond het toe. Maar Hij zei dat je door naar de wet te kijken, ook al kan het een goede wet zijn, niet noodzakelijk te weten komt wat er in Gods hart was voordat mensen een verhard hart

hadden. Vóór de zondeval, voordat er zonde was, bestond het huwelijk al. God heeft het geschapen. Hij schiep mannen en vrouwen. Hij bracht hen bij elkaar om te trouwen. Hij zei:

die twee worden één lichaam.

Dat betekent dat zij door Hem niet langer twee waren, maar één. Dat vertelt ons dus iets over Gods verlangen voor het huwelijk. Jezus zei:

Wat God heeft samengevoegd, mag een mens niet uit elkaar halen.

Het is dus een zonde om een echtpaar uit elkaar te halen dat God heeft samengevoegd. Betekent dit dat echtscheiding verboden is? Daar klinkt het wel naar. Maar sommige mensen zeggen dat echtscheiding niet kan plaatsvinden, omdat twee mensen, zodra God hen heeft samengevoegd, voor het leven verbonden zijn. Jezus leek dat niet aan te geven. Hij gaf aan dat God mensen in het huwelijk samenvoegt en dat sommige mensen hen uit elkaar trekken. Zij maken die samenvoeging ongedaan. Hij zei:

Doe dat niet.

Maar Hij zou niet hoeven te zeggen dat ze het niet moesten doen als het onmogelijk was. Het is duidelijk mogelijk om te scheiden wat God heeft samengevoegd. Het is blijkbaar mogelijk, anders zou de waarschuwing om het niet te doen niet nodig zijn. Laat mensen dit niet doen. Waarom niet? Omdat ze tegen God ingaan. God bedoelde dat mensen die trouwen één vlees zouden zijn. Het is verkeerd hen te scheiden. Niet onmogelijk, maar verkeerd.

9

De uitzondering bij seksuele ontrouw

Het lijkt erop dat Jezus niet meer dan dit tegen de Farizeeën zei. In de versie van Mattheüs klinkt het alsof alles wat Hij bij deze gelegenheid zei tot de Farizeeën gericht was. Maar Markus vertelt ons dat Hij de rest hiervan zei nadat Hij en Zijn discipelen

het huis waren binnengegaan. Hij sprak er dus met de discipelen over. In de verzen 11 en 12 geeft Hij aan dat echtscheiding en hertrouwen overspel is. Hij noemt geen enkele uitzondering.

Ook in Lukas 16, waar we Zijn onderwijs hierover hebben, lezen we niet over uitzonderingen. In Lukas 16:18 zegt Jezus:

Ieder die zijn vrouw verstoot en met een andere trouwt, pleegt overspel en ieder die met een vrouw trouwt die door haar man verstoten is, pleegt ook overspel.

LUKAS 16:18

In het volgende vers van Markus staat:

En als een vrouw haar man verstoot en met een andere trouwt, pleegt zij ook overspel.

MARKUS 10:12

In Lukas belicht Jezus een andere kant van de zaak:

Wie trouwt met een vrouw die van haar man gescheiden is, pleegt overspel.

Het klinkt er dus naar dat echtscheiding en hertrouwen altijd verkeerd en altijd verboden zijn. Maar we moeten ook het Evangelie van Mattheüs in aanmerking nemen. Mattheüs hoorde Jezus deze woorden immers uitspreken. Mattheüs was erbij. Markus en Lukas waren er overigens geen van beiden bij. Maar Mattheüs was erbij, en in Mattheüs 19 lezen we dat de uitspraak van Jezus iets anders luidt. In vers 9 staat het

volgende. Het wordt weergegeven alsof Jezus nog steeds tot de Farizeeën spreekt, hoewel Markus ons inmiddels heeft verteld dat dit binnenshuis, in besloten kring met de discipelen, plaatsvindt:

Maar Ik zeg u: Wie zijn vrouw verstoot anders dan om hoererij en met een ander trouwt, die pleegt overspel, en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

MATTHEÛS 19:9

Dat laatste is opnieuw wat er in Lukas 16:18 staat.

Vervolgens zeiden Zijn discipelen in vers 10 tegen Hem:

Zijn discipelen zeiden tegen Hem: Als de zaak van de man met de vrouw er zo voor staat, is het beter niet te trouwen.

MATTHEÛS 19:10

Met andere woorden, het klonk alsof Jezus zei dat je niet zo gemakkelijk uit een huwelijk kunt stappen. Maar Hij zei dat dit allemaal waar is, behalve in het geval van seksuele immoraliteit. Wat doet die bijzin met dit hele onderwijs? Die voert een uitzondering in.

Dit is niet de enige keer dat Mattheüs dit onderwijs van Jezus vastlegt. Eerder, in de Bergrede, staat in Mattheüs 5:31-32. Dat verwijst natuurlijk naar Deuteronomium 24. Het is interessant dat Hij zegt:

Er is ook gezegd: Wie zijn vrouw verstoot, moet haar een echtscheidingsbrief geven. Maar Ik zeg u dat wie zijn vrouw verstoot om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt; en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

MATTHEÛS 5:31-32

Je ziet dat deze uitspraken in Mattheüs precies hetzelfde zijn als de uitspraken in Markus en Lukas, met één uitzondering: ze bevatten een uitzondering. Markus en Lukas geven geen uitzondering. In de versie van de uitspraak van Jezus bij Markus en Lukas staat eenvoudigweg dat als een man van zijn vrouw scheidt en met een ander trouwt, hij overspel tegen haar pleegt. Als zij van haar man scheidt en met een ander trouwt, pleegt zij overspel tegen haar man. Ook de man die in zo'n geval met de gescheiden vrouw trouwt, pleegt overspel. Iedereen die erbij betrokken is, pleegt overspel. Maar Mattheüs zegt dat allemaal en voegt eraan toe:

Behalve in het geval van seksuele ontrouw.

Met andere woorden, het hele onderwijs wordt gewijzigd doordat er nog een factor wordt ingebracht. Als de scheiding heeft plaatsgevonden vanwege seksuele immoraliteit, dan verandert dat de hele zaak.

10

Uitspraken van Jezus kennen uitzonderingen

Allereerst moeten we vragen: is deze uitzondering werkelijk iets wat Jezus onderwees? We moeten dat vragen omdat zowel Markus als Lukas de uitspraak zonder de uitzondering vastleggen. Daarom is er onder christenen die het onderwerp echtscheiding bespreken onenigheid geweest over de vraag of Jezus deze uitzondering werkelijk ooit heeft gegeven. Sommigen zeggen dat Mattheüs die misschien heeft toegevoegd, of dat een kopiist hem later aan de handschriften heeft toegevoegd, omdat hij niet in Markus en Lukas voorkomt.

Alle handschriften van Mattheüs bevatten hem echter, ook de oudste. We hebben geen enkel handschrift van Mattheüs waarin de uitzondering op beide plaatsen ontbreekt, in Mattheüs 5:32 en Mattheüs 19:9. Als Mattheüs hem heeft verzonnen, wat moeten we daar dan van denken? Dan moeten we óf zeggen dat Mattheüs als verslaggever van het leven van Jezus onbetrouwbaar is, óf misschien dat Mattheüs hem als verklarende opmerking heeft toegevoegd. Stel dat Jezus dit in feite niet heeft gezegd, maar dat de apostel Mattheüs dit heeft toegevoegd:

behalve wegens overspel.

Dan heeft dat apostolisch gezag als een echte uitleg van wat Jezus bedoelde te zeggen.

Jezus kan namelijk een uitspraak zonder voorbehoud doen die absoluut klinkt, zonder dat Hij die absoluut bedoelt. Je vindt er veel van in het onderwijs van Jezus. Hij zegt bijvoorbeeld:

Bied hem die u op de ene wang slaat, ook de andere. Verhinder hem die het bovenkleed van u afpakt, niet ook uw onderkleed te nemen.

LUKAS 6:29

Is dat het enige wat je kunt doen, de andere wang toekeren? Of zou je weg kunnen lopen? Mag dat? Op één plaats zei Hij:

Wanneer ze u in de ene stad vervolgen, vlucht dan naar de andere, want voorwaar, Ik zeg u: U zult uw rondgang door de steden van Israël niet geëindigd hebben, voordat de Zoon des mensen gekomen is.

MATTHEÛS 10:23

Blijkbaar is vluchten voor vervolging dus ook een mogelijkheid. Hij geeft een gebod, maar het is niet noodzakelijk een absoluut gebod voor iedere situatie.

Op dezelfde plaats zegt Jezus:

Maar geef aan ieder die iets van u vraagt, en eis niet terug van hem die neemt wat van u is.

LUKAS 6:30

Dat klinkt heel absoluut, maar het kan beslist niet als een uitspraak zonder uitzonderingen worden opgevat. Je kunt je kinderen zeker niet alles geven waar ze om vragen. Hun tanden zouden uitvallen. Ze zouden nooit slapen. Je zou failliet gaan. Het

is gewoon niet redelijk om altijd ja te zeggen tegen je kinderen. Er zijn waarschijnlijk bedelaars aan wie je beter niets kunt geven. Het is beter voor hen als je dat niet doet. In 2 Thessalonicenzen 3 zei Paulus:

Want ook toen wij bij u waren, bevalen wij u dit: als iemand niet wil werken, zal hij ook niet eten.

2 THESSALONICENZEN 3:10

Hem geld voor eten geven zou een vergissing zijn, ook al vroeg hij erom. Jezus zei:

Geef aan iedereen die iets van je vraagt.

Is dat werkelijk zonder uitzondering, of is dat overdrijving? Wordt daar in feite gezegd: doe dit in het algemeen? Niet zonder uitzondering, maar in het algemeen.

11

Het teken van Jona als vergelijking

Eén reden waarom ik geloof dat Jezus soms dingen zegt die absoluut klinken terwijl er in feite uitzonderingen zijn, is dat we eerder in Markus zo'n geval tegenkwamen, in Markus hoofdstuk 8. In Markus hoofdstuk 8, de verzen 11 en 12, kwamen de Farizeeën naar buiten en begonnen met Jezus te redetwisten. Ze verlangden van Hem een teken uit de hemel en stelden Hem op de proef. En Hij zuchtte diep in Zijn Geest en zei:

En de Farizeeën liepen uit en begonnen met Hem te redetwisten en verlangden van Hem een teken uit de hemel om Hem te verzoeken. En Hij zuchtte diep in Zijn geest en zei: Waarom verlangt dit geslacht een teken? Voorwaar, Ik zeg u: Eer aan dit geslacht een teken gegeven zal worden!

MARKUS 8:11-12

Aan deze generatie zal zonder enige uitzondering geen teken worden gegeven.

Maar toen we in Markus hoofdstuk 8 waren, hebben we al gezien dat er een uitzondering is, en Jezus gaf die zelfs bij deze gelegenheid. Alleen vermeldde Markus hem niet. Markus heeft de uitspraak van Jezus kennelijk verkort en de uitzondering niet vermeld. Want in Mattheüs 12, de verzen 38 en 39, staat:

Toen antwoordden sommigen van de schriftgeleerden en Farizeeën: Meester, wij zouden van U een teken willen zien. Maar Hij antwoordde en zei tegen hen: Een verdorven en overspelig geslacht verlangt een teken, maar het zal geen teken gegeven worden dan het teken van Jona, de profeet.

MATTHEÛS 12:38-39

En Hij legt vervolgens uit dat Jona drie dagen en drie nachten in de buik van de vis was. Zo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde zijn.

Maar let op: aan deze generatie zal geen teken worden gegeven, behalve één. Bij Markus staat:

er zal geen teken worden gegeven maar er staat niet:

behalve dit ene.

We kunnen dus meteen zien dat de ene evangelienschrijver soms een uitzondering weglaat uit een uitspraak die absoluut lijkt, terwijl een andere evangelienschrijver hem wel opneemt. Wat moeten we daarmee doen? Moeten we aannemen dat de uitzondering niet geldig is?

12

Wettelijke scheiding verbreekt niet altijd

Over het algemeen nemen we aan dat wanneer we twee verslagen van hetzelfde verhaal hebben en het ene uitvoeriger is, het uitvoerigere verslag het minder uitvoerige aanvult. Wanneer er een uitzondering wordt gegeven, kan hetzelfde

onderwijs zonder die uitzondering worden verwoord, waarbij de uitzondering dan stilzwijgend kan zijn inbegrepen. Mattheüs vertelt ons dat Jezus zei:

Maar Ik zeg u dat wie zijn vrouw verstoot om een andere reden dan hoererij, maakt dat zij overspel pleegt; en wie met de verstotene trouwt, pleegt ook overspel.

MATTHEÛS 5:32

enzovoort.

Met andere woorden, als het huwelijk niet door seksuele immoraliteit verbroken is, is het niet verbroken. Ook al kan een man een wettelijke echtscheiding verkrijgen, wat dan nog? In Bijbelse tijden kreeg hij een scheidbrief; in onze samenleving kan hij van de rechter een echtscheidingsbeschikking krijgen. Jezus zei dat het huwelijk nog steeds intact is. Waarom zouden we dat zeggen? Omdat Jezus in Markus 10 vers 11 zei:

En Hij zei tegen hen: Wie zijn vrouw verstoot en met een andere trouwt, pleegt overspel tegen haar.

MARKUS 10:11

Nu heeft hij vermoedelijk een wettelijke echtscheiding en een wettig tweede huwelijk, maar hij pleegt overspel tegen zijn vrouw. Je kunt geen overspel tegen je vrouw plegen als je geen vrouw hebt. Je kunt helemaal geen overspel plegen tenzij je met iemand getrouwd bent tegen wie je overspel pleegt. Je kunt geen overspel plegen tegen iemand met wie je niet getrouwd bent. Als een man eropuit gaat en met een vrouw naar bed gaat, pleegt hij geen overspel tegen een of andere vrouw met wie hij niet getrouwd is. Als hij met iemand anders getrouwd is, pleegt hij overspel tegen zijn vrouw.

Dat betekent dat Jezus zegt dat ook al staat de rechtbank de echtscheiding toe en zelfs een tweede huwelijk, God die echtscheiding of dat tweede huwelijk niet toestaat. Hij beschouwt het eerste huwelijk als nog steeds intact, en daarom kan Hij het overspel noemen. Als Hij alleen maar had willen zeggen dat het een seksuele zonde is, had Hij het ontucht kunnen noemen. Maar Hij noemt het specifiek overspel, wat aangeeft dat het eerste huwelijk nog steeds intact is.

13

Overspel verbreekt de huwelijksband

In de versie van Mattheüs staat dat dit natuurlijk niet geldt als de echtscheiding werd aangevraagd op grond van seksuele immoraliteit. Dat betekent dat als een man of een vrouw van zijn of haar echtgenoot scheidt en met een ander trouwt, de rechtbank een echtscheiding en een tweede huwelijksvergunning heeft toegestaan, maar God niet. God beschouwt het eerste huwelijk als nog steeds intact, met als uitzondering dat het anders wordt als de man van zijn vrouw scheidt omdat zij overspel tegen hem had gepleegd, of de vrouw van haar man scheidt omdat hij overspel had gepleegd. Dan is het huwelijk verbroken. Dan is een tweede huwelijk geen overspel, omdat er geen eerste huwelijk meer is dat geschonden kan worden.

Overspel is per definitie altijd de schending van een huwelijk. Wanneer Jezus dus zegt dat het in dit geval overspel is, zegt Hij dat er een huwelijk bestaat dat geschonden kan worden. Maar dat is niet zo als het eerste huwelijk verbroken is, en we zouden kunnen zeggen: op wettige gronden. 'Op wettige gronden' is eigenlijk geen uitdrukking die ooit van toepassing is op het verbreken van een huwelijk, want Jezus zei:

Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden.

MARKUS 10:9

Het is nooit geoorloofd een huwelijk te verbreken, maar er zijn momenten waarop iemand van zijn verplichting aan het huwelijk wordt bevrijd omdat de andere partij het huwelijk door overspel heeft verbroken.

Wanneer een echtgenoot overspel pleegt, lijkt Jezus aan te geven dat dit anders is, dat dit het huwelijk beëindigt, of een geoorloofde grond biedt om het te beëindigen. Wanneer de vrouw van een man overspel pleegt, kan die man een van twee dingen doen. Hij kan zijn vrouw vergeven en proberen het huwelijk voort te zetten, of hij kan van haar scheiden.

In die positie bevond God Zich. Toen Israël een gouden kalf maakte, had het overspel gepleegd tegen zijn Echtgenoot, God. Hij was een naijverige God, een naijverige Echtgenoot, en zij pleegden overspel. Hij had een keuze: Hij kon van hen scheiden of hen vergeven en het huwelijk voortzetten. Hij dreigde van hen te scheiden, maar toen Mozes voor hen pleitte, veranderde God van gedachten en besloot Hij het huwelijk voort te zetten.

De onschuldige partij — degene tegen wie de echtgenoot overspel heeft gepleegd — kan besluiten in het huwelijk te blijven of het te beëindigen. Als die persoon besluit niet in het huwelijk te blijven, komt dat doordat de daad van overspel van de ander de band heeft verbroken, het verbond heeft verbroken. Daarom verlaat degene die op die gronden uit het huwelijk stapt het huwelijk niet op ongeoorloofde wijze. Die persoon verlaat het onschuldig. Daarom is het huwelijk voorbij. Als het huwelijk voorbij is, heb je geen huwelijk, en dan is hertrouwen geen overspel, want je kunt geen overspel plegen als je niet getrouwd bent.

14

Het huwelijk als instelling van God

Dit kun je op veel manieren en vanuit veel gezichtspunten benaderen, en ik wil daar niet allemaal op ingaan, omdat Jezus ze hier niet allemaal ter sprake brengt. Ik wil er vooral op wijzen dat Jezus wat echtscheiding betreft strenger was dan veel rabbijnen. Hij koos niet de kant van Hillel, die leerde dat je om elke reden van je vrouw kunt scheiden. Hij leek meer de kant van Sjammai te kiezen, wat ongebruikelijk is.

Zoals ik al zei: wanneer ze Jezus met een of andere strikvraag op de proef stelden, koos Hij gewoonlijk niet onomwonden de ene of de andere kant. Weet je nog dat ze naar Jezus toe kwamen en zeiden:

en zeiden tegen Hem: Met welke bevoegdheid doet U deze dingen? En wie heeft U deze bevoegdheid gegeven om deze dingen te doen?

MARKUS 11:28

Hij zei:

Maar Jezus antwoordde en zei tegen hen: Ik zal u ook één vraag stellen; antwoord Mij ook, en dan zal Ik u zeggen met welke bevoegdheid Ik deze dingen doe: De doop van Johannes, was die uit de hemel of uit de mensen? Antwoord Mij.

MARKUS 11:29-30

Hij stelde hen voor een dilemma. Ze wilden geen van beide antwoorden geven, dus zeiden ze:

En zij antwoordden en zeiden tegen Jezus: Wij weten het niet. En Jezus antwoordde hun: Dan zeg Ik u ook niet met welke bevoegdheid Ik deze dingen doe.

MARKUS 11:33

Hij zei:

Dan kan Ik jullie ook geen antwoord geven. Ik geef jullie geen antwoord als jullie Mij geen antwoord willen geven.

Jezus gaf vaak ontwijkende antwoorden wanneer Hij dat wilde, maar deze keer wilde Hij niet ontwijkend zijn. Hij wilde een morele uitspraak doen: een echtscheiding verbreekt een huwelijk, en een huwelijk bestaat uit twee mensen die door Gods beschikking één zijn geworden. Het huwelijk is geen door mensen bedachte instelling. Het is niet zo dat een soort apen zich ontwikkelde tot intelligente, rationele wezens zoals wij, die besloten: „We kunnen maar beter een of andere instelling bedenken om een gezin te stichten. We noemen dat het huwelijk, en het zal hierop, hierop en hierop gebaseerd zijn.” Als de mens het heeft bedacht, kan de samenleving het veranderen als ze dat wil. Ze kan besluiten dat een huwelijk wordt gesloten tussen twee mensen van hetzelfde geslacht, tussen een man en twee vrouwen, tussen een vrouw en twee mannen, tussen een man en zijn hond, of wat ze maar wil. Want als de mens heeft bedacht wat het huwelijk is, kan de mens de definitie veranderen wanneer hij maar wil, zodra daar in de samenleving overeenstemming over bestaat.

Maar als God het huwelijk heeft geschapen, als God Degene is Die hen mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt en heeft gezegd dat zij één vlees worden, en Jezus zei:

zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees? Dus, wat God samengevoegd heeft, laat de mens dat niet scheiden.

MATTHEÛS 19:6

dan maakte Jezus heel duidelijk dat er weliswaar veel zou veranderen ten opzichte van wat de Wet leerde, maar dat het huwelijk niet zou veranderen. Om onderwijs te geven over echtscheiding moet Hij dus onderwijs geven over het huwelijk. Want iedereen die toegeeflijk is op het gebied van echtscheiding, begrijpt niet wat het huwelijk is. Of zulke mensen begrijpen het wel en het kan hun niet schelen, en dan komen ze eenvoudigweg tegen God in opstand. Geen van beide is aanvaardbaar. Jezus maakt dus heel duidelijk dat echtscheiding en hertrouwen in de meeste gevallen overspel is.

15

Hertrouwen na een onterechte scheiding

Nu wil ik het over nog een ander aspect hiervan hebben, want tegenwoordig zijn er ontzettend veel goede christenen die gescheiden zijn. In veel gevallen was hun echtscheiding destijds niet rechtmatig. Ze zijn hertrouwd of ze zijn niet hertrouwd. Als ze niet hertrouwd zijn, hebben ze misschien niet eens het gevoel dat ze vrij zijn om te hertrouwen. Of ze zijn misschien wel hertrouwd en denken: „Misschien moet ik uit dit huwelijk stappen, omdat mijn eerdere echtscheiding niet rechtmatig was.”

Er zijn gevallen waarin ik geloof dat dit precies het standpunt is dat een christen moet innemen. Er zijn gevallen waarin hun echtscheiding niet rechtmatig was en ze niet rechtmatig, in elk geval voorlopig niet, een nieuw huwelijk kunnen aangaan. Maar er zijn ook gevallen waarin dat niet zo is. Want zoals ik het begrijp, ontstaat er grond om het huwelijk te beëindigen wanneer een echtgenoot of echtgenote zich met een ander verbindt, nietwaar?

Dus in zekere zin: als Jezus zei dat de vrouw die overspel pleegt haar man grond geeft voor echtscheiding, wat dan als er een echtscheiding plaatsvindt zonder dat daar grond voor was, maar een van de echtgenoten daarna een andere relatie aangaat? Welnu, dan is dat echtscheiding. Dat verbreekt het eerste huwelijk. Als ik Jezus goed begrijp, kunnen gescheiden mensen die zelf nog niet opnieuw getrouwd zijn, niet hertrouwen zolang hun voormalige echtgenoot of echtgenote geen nieuwe relatie is aangegaan.

Zelfs als er oorspronkelijk geen geldige grond voor de echtscheiding was, kan er daarna iets veranderen. De bedrogen echtgenoot of echtgenote kan met iemand anders trouwen. Daarmee bedoel ik degene die bedrogen werd door de persoon die nu overweegt of hij of zij zelf vrij is om te trouwen. Zodra de bedrogen persoon met iemand anders is getrouwd, heeft die in wezen het verbond verworpen en bestaat het verbond niet meer. Degene die oorspronkelijk het verkeerde heeft gedaan, kan zich daarvan bekeren. Als zijn of haar voormalige huwelijkspartner inmiddels met iemand anders is getrouwd, kan diegene volgens mij verdergaan met het leven en eventueel een nieuw huwelijk aangaan.

16

David, Michal en Bathseba als voorbeelden

Ik baseer dit voor een groot deel op een paar dingen in het leven van David. David had meer dan één vrouw, dus hij is voor ons niet het voorbeeld van hoe een huwelijksleven hoort te zijn. Maar David ging uit van bepaalde principes waaruit volgens mij blijkt dat hij het huwelijk goed begreep.

David had een vrouw die Michal heette, de dochter van Saul. Toen David voor Saul moest vluchten om zijn leven te redden, nam Saul zijn dochter bij David weg en liet hij haar scheiden. Omdat Saul koning was, liet hij haar naar eigen willekeur wettig scheiden en gaf hij haar aan een andere man, die Paltiël heette, om met hem te trouwen. Blijkbaar waren zij jarenlang getrouwd. David had daar nooit mee ingestemd. Toen David na de dood van Saul aan de macht kwam, eiste hij daarom dat Michal bij hem terugkwam. Ze moest zelfs Paltiël verlaten, met wie ze jarenlang getrouwd was geweest, misschien zelfs gelukkig getrouwd.

Maar zij was niet rechtmatig bij David weggehaald. De echtscheiding was niet rechtmatig, dus was zij niet vrij om te hertrouwen. Eigenlijk mocht Paltiël blij zijn dat David hem niet doodde omdat hij overspel had gepleegd met Davids vrouw. Volgens de Wet van Mozes stond op overspel de doodstraf. Toen David eenmaal koning was geworden, sliep deze man, die onrechtmatig met Davids vrouw was getrouwd, feitelijk met Davids vrouw. David was zo genadig om de man niet terecht te stellen, maar het huwelijk was niet rechtmatig. David verwachtte dus dat zijn vrouw bij hem terugkwam.

Zijn huwelijk met Bathseba lag daarentegen anders. Het was zondig. De hele relatie was zondig. Toen David met Bathseba trouwde, staat er:

Toen de tijd van rouw voorbij was, stuurde David een bode en haalde haar in zijn huis. Zij werd hem tot vrouw en baarde hem een zoon. Maar wat David gedaan had, was slecht in de ogen van de HEERE.

2 SAMUEL 11:27

Het was verkeerd van David om met haar te trouwen. Het huwelijk was niet rechtmatig. Waarom niet? Omdat het begonnen was toen zij de vrouw van een andere man was, en die andere man alleen gestorven was doordat David hem uit de weg had geruimd om hem uit beeld te krijgen. David had gedurende deze hele geschiedenis afschuwelijke dingen gedaan, en hij moest zich bekeren.

Toen hij zich inderdaad bekeerde, zou je kunnen denken dat hij van Bathseba had moeten scheiden. Hij had die relatie moeten beëindigen, omdat die vanaf het begin zondig was. Maar dat deed hij niet, en God eiste het niet van hem. De reden daarvoor is dat Uria, haar eerste man, dood was. Als Uria nog naast hem had gewoond, trouw aan zijn vrouw en wachtend tot ze uit Davids bed naar huis zou komen, terug naar zijn eigen bed, dan had David bij zijn bekering de vrouw van die man naar hem moeten terugsturen. David kon zijn buurman niet met diens vrouw blijven bedriegen. Het was een zondig huwelijk.

Maar toen David en Bathseba zich vermoedelijk allebei hadden bekeerd, kon er geen genoegdoening plaatsvinden. Bathseba kon niet terug naar haar man; die was inmiddels dood. Daarom werd die afschuwelijke puinhoop eenvoudig bedekt door de genade van God toen zij zich bekeerden, en er was geen genoegdoening mogelijk. Het huwelijk bleef dus bestaan. Sterker nog, het bleef niet alleen bestaan, maar bracht ook Salomo voort, de volgende troonopvolger en een voorouder van Jezus Christus. Uit al Davids vrouwen en kinderen had God de Messias via ieder van hen kunnen voortbrengen. Maar God koos ervoor de Messias voort te brengen via dit huwelijk met Bathseba, dat zo slecht, zo onrechtmatig begonnen was, maar uiteindelijk blijkbaar als een wettig huwelijk werd beschouwd vanwege hun bekering.

Bekering lijkt de lei schoon te vegen, zolang er geen onafgedane zaken zijn die nog rechtgezet moeten worden en er geen genoegdoening hoeft plaats te vinden. In Davids geval met Bathseba kon er geen genoegdoening plaatsvinden, omdat er geen echtgenoot was naar wie ze kon terugkeren. Maar het lijkt duidelijk dat David, als die er wel was geweest, Bathseba aan haar man had moeten teruggeven, net zoals Paltiël Michal aan David moest teruggeven.

17

Trouw aan Gods ideaal voor het huwelijk

Zie je, echtscheiding is een verwarde zaak. Dat is één goede reden om er nooit aan te beginnen. Hoewel God het vanwege de hardheid van het hart van mensen toestond, is dat de enige reden, en het is niet de bedoeling dat wij hard van hart zijn. Hardheid van hart is een slechte toestand. Wij horen te streven naar Gods idealen, naar wat God wil. Jezus zei: „Wil je weten wat God wil? Dat is wat Hij in het begin gemaakt heeft.”

We leven niet in een wereld zonder zondeval, dus niet alles verloopt zoals het verlopen zou zijn als er nooit een zondeval was geweest. Toch zou dat ons ideaal moeten zijn. Ons ideaal zou moeten zijn dat we in onze eigen ervaring binnen het huwelijk zo veel mogelijk het ideaal benaderen dat God had voordat de zondeval alles verwoestte. Dat betekent dat je je huwelijkspartner levenslang trouw blijft.

Natuurlijk ben ik gescheiden, en mijn eerste vrouw pleegde daadwerkelijk overspel, dus ik had gronden voor een echtscheiding. Maar ik ben niet van haar gescheiden. Ik heb zelf nooit een echtscheiding aangevraagd, en ik zou om geen enkele reden ooit van iemand scheiden. Zei ik niet zojuist dat je van een overspelige huwelijkspartner mag scheiden? Ik weet niet of „mag” het juiste woord is. Ik zou zeggen: „te rechtvaardigen”. Maar wat te rechtvaardigen is, is niet altijd de beste weg om te bewandelen.

Hoewel ik destijds pas 21 jaar oud was, besloot ik dat de beste weg was om trouw te blijven aan mijn geloften, ook al pleegde mijn vrouw herhaaldelijk overspel en had ze geen berouw. Ze woonde in elk geval nog steeds bij mij. Zolang ze onder mijn dak woonde, zou ik mij aan mijn geloften houden. Uiteindelijk ging ze weg en scheidde ze van mij. Voor mij, en voor ieder ander die ik ken, bestond er geen enkele twijfel over dat ik vrij was om te hertrouwen, al deed ik dat zes jaar lang niet. Daarna trouwde ik met een vrouw die om het leven kwam, en vervolgens trouwde ik opnieuw. Na twintig jaar huwelijk ging die vrouw weg.

In dat geval was er geen sprake van overspel. Zij pleegde geen overspel, ik beslist ook niet, en ze ging gewoon weg. Een tijdlang was het mij niet duidelijk wat mijn verplichting was. Sindsdien is ze echter hertrouwd en opnieuw gescheiden. Ze scheidde ook van haar tweede man. In zo’n geval pleegde ze duidelijk overspel toen ze hertrouwde. Ik denk dus dat er geen twijfel bestaat over mijn positie.

18

Vergeving en vrede zolang het mogelijk is

Maar bij sommige mensen bestaat die twijfel wel, omdat er in Markus en Lukas geen uitzondering wordt genoemd. Daarom zeggen sommigen dat scheiden en hertrouwen altijd overspel is, wat er ook gebeurd is. Maar ik denk dat we, wanneer we toevoegen wat Mattheüs heeft opgenomen en het vollediger beeld zien van wat Jezus zei, begrijpen dat Hij het volgende zegt. Als er een bestaand huwelijk is dat door een tweede huwelijk wordt geschonden, dan is dat tweede huwelijk natuurlijk overspel, omdat het een bestaand huwelijk schendt. Maar als er ontucht heeft plaatsgevonden en dat de grond is waarop het eerste huwelijk stukliep, dan was die breuk echt.

Hij zegt:

Een mens mag niet uit elkaar halen wat God heeft samengevoegd. Maar helaas kan het wel gebeuren, en veel mensen hebben het gedaan. Als het eenmaal gebeurd is, is het gebeurd. Wanneer iemand overspel heeft gepleegd tegenover zijn huwelijkspartner en die huwelijkspartner gebruikmaakt van de mogelijkheid om te scheiden, dan is het gebeurd. Dat huwelijk is voorbij. Hertrouwen kan geen overspel zijn, omdat er geen bestaand huwelijk is dat geschonden kan worden.

In sommige gevallen kan het verkeerd zijn om te doen, omdat een christen zich om meer moet bekommeren dan alleen wetticisme. Niet alleen: „Kan ik hiermee weggkomen?” Helaas denken te veel christenen op die manier: „Kan ik hiermee weggkomen?” Maar een christen moet denken: „Wat is het meest goddelijke wat ik kan doen? Wat is het meest christelijke wat ik kan doen? Is het mogelijk om vol te houden, te vergeven en dit huwelijk van mijn kant in stand te houden?”

Denk eraan, Paulus zei in Romeinen 12:

Leef, zo mogelijk, voor zover het van u afhangt, in vrede met alle mensen.

ROMEINEN 12:18

Daar hoort ook je huwelijkspartner bij. Voor zover het van jou afhangt — dat wil zeggen, voor zover jij in staat bent in vrede met hem of haar te blijven leven — moet je dat doen.

De uitspraak zelf suggereert dat het niet altijd mogelijk zal zijn, want er staat:

Zo mogelijk.

ROMEINEN 12:18

Het hangt niet volledig van jou af. Want om een huwelijk, welke relatie dan ook, of welke vriendschap dan ook te laten voortduren, moeten beide partijen daartoe bereid zijn. Er zijn dus momenten waarop jij in vrede zou willen leven, maar de ander dat

niet wil. Dan is er geen mogelijkheid om die relatie in stand te houden, ook al wil jij dat wel.

Hoe dan ook, wanneer ik over dat specifieke onderwerp spreek, moet ik altijd denken aan iets wat iemand in Psalm 120 zei. We weten eigenlijk niet wie deze psalm heeft geschreven, maar in Psalm 120, vers 6 en 7, zei de psalmist:

Mijn ziel heeft lang gewoond bij hen die de vrede haten. Ik ben vreedzaam, maar als ik spreek, voeren zij oorlog.

PSALMEN 120:6-7

Ik wil vrede, maar de mensen met wie ik samenleef haten vrede. Ik spreek vreedzaam, maar zij willen ruzie maken. Soms zul je in zulke omstandigheden terechtkomen, waardoor je uiteindelijk het slachtoffer wordt van het stuklopen van een relatie waarvoor jij niet hebt gekozen.

19

Genade, bekering en kerkelijke tucht

Dit is het ene wat ik je wil meegeven voordat we dit onderwerp in Markus 10 achter ons laten: christenen hebben bijna nooit een goed doordacht begrip van echtscheiding en hertrouwen als ethische kwestie. Ze kiezen de eenvoudige weg. Ofwel ze zijn van mening dat het nooit geoorloofd is, ofwel dat het om bepaalde redenen geoorloofd is. Maar als het om verkeerde redenen gebeurt, laten we nog steeds mensen toe tot de gemeente die hertrouwen en daarmee plegen wat Jezus overspel noemt, want uiteindelijk draait alles om genade.

Maar als zij in een tweede huwelijk overspel plegen, hebben zij geen berouw. Genade is niet beschikbaar voor mensen die zich niet bekeren. Ja, de gemeente moet genade schenken wanneer iemand zich bekeert, maar niet bij een voortdurende overtreding. Ik heb gehoord van gemeenten en van verscheidene gevallen waarin een man zijn vrouw en kinderen verlaat, met zijn minnares gaat samenwonen en toch nog steeds

naar de gemeente gaat. De vrouw en de kinderen zitten aan de ene kant van het gangpad, en de man en zijn minnares aan de andere kant. Dit is schandalig. Dit zou nooit toegestaan mogen worden.

Maar de gemeente zegt: „We willen gewoon een uitdrukking zijn van Gods genade.” Genade tegenover een overspelige die geen berouw heeft? Er is geen genade voor een overspelige die geen berouw heeft. Paulus zei:

Of weet u niet dat onrechtvaardigen het Koninkrijk van God niet zullen beërven?

1 KORINTHE 6:9

Blijkbaar geeft God hun geen genade als zij het Koninkrijk van God willen beërven. Hij zal hun genade geven als zij zich bekeren, maar daar blijft het bij. Zonde wordt vergeven wanneer wij ons ervan bekeren, niet wanneer wij erin volharden.

Je moet echtscheiding als volgt begrijpen: echtscheiding is een misdaad, en zoals bij alle misdaden is er een dader en een slachtoffer. De dader moet als dader worden beschouwd. Het slachtoffer moet als slachtoffer worden beschouwd. Helaas behandelen de kerken die losjes met echtscheiding omgaan geen van beide partijen als dader. Ze zijn allebei gewoon slachtoffer. Ze zijn het slachtoffer van een ongelukkig huwelijk, en zo wordt het opgelost. Degenen die zeggen dat echtscheiding niet geoorloofd is, behandelen vaak beide partijen als daders. De ene groep beschouwt niemand als dader. Iedereen is gewoon het slachtoffer van een ongelukkig huwelijk. Aan de andere kant zijn ze allebei daders, omdat ze allebei gescheiden zijn.

Maar in werkelijkheid is er bij bijna elke echtscheiding één persoon die de scheiding wil en één persoon die dat echt niet wil. De ene persoon wil het huwelijk in stand houden, maar de andere geeft het op. Degene die zijn of haar geloften verbreekt, is de dader van een misdaad. Die persoon maakt zich schuldig aan meened. Hij of zij heeft voor God een gelofte afgelegd. Wanneer die persoon weggaat, heeft hij of zij meened gepleegd. Dat is een ernstige misdaad in Gods ogen, en de gemeente moet die ook zo behandelen.

20

Ongehuwd blijven als gave

Jezus geeft dit onderwijs, hoewel Markus er niet zo veel van weergeeft als Mattheüs. Markus vermeldt niet wat daarop volgt in Mattheüs. Want in Mattheüs 19 zeggen de discipelen in vers 10:

Zijn discipelen zeiden tegen Hem: Als de zaak van de man met de vrouw er zo voor staat, is het beter niet te trouwen.

MATTHEÛS 19:10

Jezus antwoordt:

Maar Hij zei tegen hen: Niet allen vatten dit woord, maar alleen zij aan wie het gegeven is.

MATTHEÛS 19:11

Opmerkelijk genoeg zeggen de discipelen:

Dan kan een man beter niet trouwen.

Jezus zei:

Dat zal Ik niet ontkennen, maar niet iedereen kan dat aanvaarden.

Niet iedereen kan ongehuwd blijven. Hij zei:

Alleen degenen aan wie het gegeven is.

Paulus spreekt in 1 Korinthe 7 ook over mensen die de gave voor het huwelijk hebben en mensen die de gave hebben om ongehuwd te blijven. Hij baseert dit op wat Jezus in Mattheüs 19 zei, want Hij zei dat alleen degenen aan wie het gegeven is, werkelijk kunnen aanvaarden dat ze niet trouwen.

Hij zegt — dit is Mattheüs 19:12 —:

Want er zijn ontmanden die uit de moederschoot zo geboren zijn; en er zijn ontmanden die door de mensen ontmand zijn; en er zijn ontmanden die zichzelf ontmand hebben om het Koninkrijk der hemelen. Wie dit vatten kan, laat die het vatten.

MATTHEÛS 19:12

De discipelen zeiden dat het goed is om ongetrouwd te zijn, goed om niet te trouwen. Jezus zei:

Maar Hij zei tegen hen: Niet allen vatten dit woord, maar alleen zij aan wie het gegeven is.

MATTHEÛS 19:11

Er zijn eunuchen, mensen die niet trouwen. Strikt genomen is een eunuch een man die gecastreerd is. Maar Hij verwijst waarschijnlijk niet steeds naar letterlijke castratie, hoewel een man die gecastreerd is daardoor beslist een eunuch is die door mensen zo gemaakt is.

Maar Hij zegt dat sommige mensen als eunuch geboren worden. Dat betekent niet dat ze gecastreerd geboren worden. Het betekent dat er in hun aangeboren toestand iets is wat hen ongeschikt maakt voor het huwelijk. Misschien zouden hermafrodieten, die organen van beide geslachten hebben, in die categorie vallen. Misschien. Ik geloof niet dat mensen homoseksueel geboren worden. Maar als ooit bewezen zou worden dat dit wel zo is, zouden we misschien zeggen: „Misschien zijn ze geboren om eunuch te zijn.”

Maar Jezus zei dat sommige mensen zichzelf tot eunuch maken omwille van het Koninkrijk der hemelen. Als je het kunt aannemen, doe het dan. Dat wil zeggen: als je de gave hebt. Als jij een van degenen bent aan wie het gegeven is om eunuch te zijn

omwille van het Koninkrijk, kies daar dan voor. Paulus prijst dat ook aan als een mogelijkheid. Maar Jezus en Paulus zeggen allebei dat dit geen gave is die iedereen heeft, en dat het niet voor iedereen even goed uitpakt. Daarom zegt Paulus:

Wat nu de dingen betreft waarover u mij geschreven hebt: het is goed voor een mens om geen vrouw aan te raken. Maar laat vanwege allerlei vormen van hoererij iedere man zijn eigen vrouw hebben en iedere vrouw haar eigen man.

1 KORINTHE 7:1-2

Er is dus toestemming voor beide mogelijkheden. Zowel Jezus als Paulus gaven aan dat ongetrouwd zijn geen slechte mogelijkheid is als je die gave hebt.

21

Jezus zegent de kleine kinderen

Markus 10:13:

En ze brachten kinderen bij Hem, opdat Hij hen zou aanraken, maar de discipelen bestraffen degenen die hen bij Hem brachten. Maar toen Jezus dat zag, nam Hij het hun zeer kwalijk en zei tegen hen: Laat de kinderen bij Mij komen en verhinder hen niet, want voor zodanigen is het Koninkrijk van God. Voorwaar, Ik zeg u: wie het Koninkrijk van God niet ontvangt als een kind, zal het beslist niet binnengaan. En Hij omarmde hen, legde de handen op hen en zegende hen.

MARKUS 10:13-16

De term die voor jonge kinderen wordt gebruikt, is eigenlijk het woord voor zuigelingen. De term betekent in het Grieks letterlijk „niet in staat om te spreken”. Deze kinderen waren dus zo jong dat ze nog niet konden praten, en de mensen wilden dat Jezus hun de handen oplegde en hen zegende. De handoplegging bij een

patriarchale zegen vindt haar oorsprong in het Oude Testament, toen Izak zijn handen op Ezau en Jakob legde. Jakob legde beslist zijn handen op Manasse en Efraïm en heeft misschien ook zijn handen op zijn andere zonen gelegd toen hij hen zegende, al wordt dat niet uitdrukkelijk vermeld.

Een zegen werd vaak door handoplegging verleend, en zij wilden dat Jezus hun kinderen op de een of andere manier zegende. Ik weet niet of hen zegenen betekende dat Hij over hen profeteerde. Soms was een patriarchale zegen namelijk in feite een profetie over de bestemming van de persoon die gezegend werd. Of misschien was het gewoon een zegen waarmee Hij hun het goede toewenste en zei: „Moge dit of dat met je gebeuren, omdat Ik bepaal dat het zo zal zijn.” Hoe dan ook, de discipelen dachten dat dit verspilling van Jezus’ tijd zou zijn. Hij had belangrijkere mensen aan wie Hij aandacht moest besteden. Kinderen, zuigelingen—wat heb je aan hen? Ze kunnen niets voor de beweging doen. Ze kunnen niet eens iets voor zichzelf doen, laat staan dat ze iets voor het Koninkrijk kunnen doen. Laten we Jezus dus niet lastigvallen met al die baby’s en dergelijke.

Jezus was boos op de discipelen omdat ze dat standpunt innamen, en Hij zei:

Laat ze bij Mij komen.

Hij wilde dat de kinderen naar Hem toe kwamen.

22

Deze tekst bewijst geen kinderdoop

Dit doet me denken aan een discussie die Charles Spurgeon had met een man die, meen ik, een presbyteriaan was en in de kinderdoop geloofde. Spurgeon was baptist en geloofde dat alleen gelovigen gedoopt mochten worden. Hij discussieerde met iemand over de vraag of baby’s gedoopt moesten worden, en deze presbyteriaan geloofde van wel. Of misschien sprak hij met een anglicaan, maar ook zij geloven in de kinderdoop.

Spurgeon zei: „Kun je mij een Schrifttekst laten zien die de kinderdoop bevordert? Dan zal ik jou een Schrifttekst laten zien die hem verbiedt.” De presbyteriaan zei dat Jezus had gezegd:

Laat de kleine kinderen bij Mij komen.

Spurgeon zei:

Er was een man in het land Uz, zijn naam was Job. En die man was vroom en oprecht; hij was godvrezend en keerde zich af van het kwaad.

JOB 1:1

De presbyteriaan zei: „Dat zegt niets over de doop.” Spurgeon zei: „Jouw vers zegt evenmin iets over de doop.”

Toen Jezus zei:

Laat de kinderen bij Mij komen, zei Hij niet: „Laat hen komen en gedoopt worden.” Toen ze de kinderen bij Jezus brachten, doopte Hij hen niet. Hij bad voor hen, zegende hen en legde hun Zijn hand op. Dat is niet hetzelfde als de doop. Hij beval hier de kinderdoop niet aan, hoewel dit een van de verzen is die soms worden gebruikt om zo’n standpunt te bewijzen.

23

Kinderen en het Koninkrijk van God

Iets belangwekkends wat Hij wel over deze kleine kinderen zei, is het volgende:

Maar toen Jezus dat zag, nam Hij het hun zeer kwalijk en zei tegen hen: Laat de kinderen bij Mij komen en verhinder hen niet, want voor zodanigen is het Koninkrijk van God.

MARKUS 10:14

Dat betekent dat het Koninkrijk van God uit hen en uit mensen zoals zij bestaat. Dat lijkt een krachtige uitspraak te zijn dat zuigelingen behouden zijn, niet omdat ze gedoopt zijn, zoals de rooms-katholieken en sommige anderen zouden zeggen, maar eenvoudigweg omdat ze zuigelingen zijn. We hebben geen reden om te geloven dat

deze zuigelingen gedoopt waren. Dat werd toen niet gedaan. Als het jongens waren, waren ze waarschijnlijk besneden, maar er zullen waarschijnlijk ook meisjes bij geweest zijn. Dat had er niets mee te maken. Ze waren behouden omdat ze zuigelingen waren. Ze behoorden tot het Koninkrijk.

Natuurlijk konden ze die onschuld ontgroeien. Op latere leeftijd konden ze op een punt komen waarop ze bewust tegen God in opstand kwamen. In dat geval zouden ze niet langer tot het Koninkrijk behoren. Maar ik geloof dat de Bijbel leert dat er een leeftijd is waarop iemand verantwoordelijk wordt gehouden, en dat God een kind vóór die tijd niet verantwoordelijk houdt voor wat het verkeerd doet. Het moet een leeftijd bereiken waarop het goed van kwaad kan onderscheiden.

Er is een Schriftgedeelte dat deze leeftijd waarop iemand verantwoordelijk wordt gehouden noemt, al wordt die term daar niet gebruikt. Het beschrijft die leeftijd beslist, en dat staat in Jesaja 7. In Jesaja 7 staat in vers 15 en 16 over een kind dat geboren zal worden:

Boter en honing zal Hij eten, totdat Hij in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen. Voorzeker, voordat de jongen in staat is het kwade te verwerpen en het goede te kiezen, zal het land verlaten zijn, namelijk het land van de twee koningen voor wie u in angst verkeert.

JESAJA 7:15-16

Dat wil zeggen: dit kind zal geboren worden, en voordat het het punt bereikt waarop het het goede kan kiezen en het kwade kan weigeren, voordat het moreel verantwoordelijk is, zal er iets gebeuren. Jesaja zegt niet welke leeftijd dat is. Maar dit veronderstelt wel dat er een leeftijd is waarvóór een kind het goede niet kan kiezen en het kwade niet kan weigeren, en daarom ook niet verantwoordelijk gehouden kan worden.

24

Beschermengelen en kinderlijke nederigheid

Een ander Schriftgedeelte dat erop lijkt te wijzen dat kinderen, eenvoudigweg omdat ze kleine kinderen zijn, al bij God horen en al behouden zijn, staat in Mattheüs 18:10. In Mattheüs 18:10 staat:

Pas op dat u niet een van deze kleinen veracht. Want Ik zeg u dat hun engelen in de hemelen altijd het aangezicht zien van Mijn Vader, Die in de hemelen is.

MATTHEÛS 18:10

Dit is een van de duidelijkste uitspraken in de Bijbel over beschermengelen die aan afzonderlijke personen zijn toegewezen. Jezus zei dat deze kinderen engelen hebben die tegenover God verantwoording afleggen voor hun zorg voor hen. Dat betekent dat ze belangrijk zijn voor God. Veracht hen daarom niet. Denk niet dat ze minder zijn dan gewone mensen. God doet dat niet. God heeft engelen aan hen toegewezen. Zo belangrijk zijn ze voor Hem.

Het interessante aan die uitspraak is dat in Hebreëen 1:14 over de engelen staat:

Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die de zaligheid zullen beërven?

HEBREEËN 1:14

Hebreëen 1:14 zegt dat de engelen daadwerkelijk worden toegewezen aan degenen die behouden zijn. Beschermengelen worden nooit beloofd aan mensen die niet behouden zijn. De engelen worden toegewezen aan de erfgenamen van het behoud. In Psalm 34 staat:

De engel van de HEERE legerd zich rondom hen die Hem vrezen, en redt hen.

PSALMEN 34:7

God wijst engelen toe aan degenen die tot Zijn volk worden gerekend. En kinderen vallen kennelijk in die categorie, omdat zij beschermengelen hebben.

Ongetwijfeld komt er een moment in het leven van een kind waarop die engelen daar niet langer hun taak hebben, als het tegen God in opstand komt en niet langer tot Gods volk behoort. Maar verschillende dingen lijken erop te wijzen dat kinderen misschien nog te jong zijn om zelf gelovigen te zijn, maar toch tot het Koninkrijk van God kunnen behoren. De uitspraak die Jezus hier in Markus 10:14 doet, lijkt daar sterk op te wijzen.

Dan zegt Hij in vers 15 en 16:

Voorwaar, Ik zeg u: wie het Koninkrijk van God niet ontvangt als een kind, zal het beslist niet binnengaan.

MARKUS 10:15

Dat betekent niet dat je als kind moet binnengaan, omdat het je anders niet zal lukken. Het betekent dat je in een bepaald opzicht als een kind moet zijn om het Koninkrijk binnen te gaan. Dat opzicht is kennelijk nederigheid, want in Mattheüs 18 zei Jezus:

Wie zich niet vernedert als dit kleine kind, kan het Koninkrijk niet binnengaan.

MATTHEÛS 18:3-4

Als iemand inderdaad als een kind moet worden om het Koninkrijk binnen te gaan, dan is een kind al als een kind. Het kind is al in het Koninkrijk, en wie geen klein kind is, moet als die kinderen worden om er binnen te komen. Wat Jezus zegt, is dit: denk niet dat deze kinderen minder waarde hebben. Als je tot het Koninkrijk wilt komen, moet je juist meer worden zoals zij zijn. Anders zul je er niet binnengaan. Er staat:

En Hij omarmde hen, legde de handen op hen en zegende hen.

MARKUS 10:16

25

Geboortebeperking en de waarde van kinderen

We hebben het dus gehad over het huwelijk en over kinderen. Trouwens, ik heb even overwogen of de volgende uitspraak:

Maar toen Jezus dat zag, nam Hij het hun zeer kwalijk en zei tegen hen: Laat de kinderen bij Mij komen en verhinder hen niet, want voor zodanigen is het Koninkrijk van God.

MARKUS 10:14

ook gevolgen heeft voor het onderwerp geboortebeperking. Er is beslist geen zekerder manier om een kind te verhinderen tot Jezus te komen dan kunstmatig te voorkomen dat het tot bestaan komt. Laat de kinderen komen.

Ik denk niet dat de Bijbel zich daadwerkelijk rechtstreeks uitspreekt over het onderwerp geboortebeperking. En ik heb eerder gezegd dat ik niet van mening ben dat het zonde is. Maar het zou beslist iets zijn om over na te denken: zegt Jezus misschien niet alleen dat kinderen die er al zijn de gelegenheid moeten krijgen om tot Hem te komen, maar misschien ook alle kinderen die God zou willen voortbrengen, zodat Zijn Koninkrijk meer inwoners krijgt?

Hoe dan ook, ik kwam in de verleiding daar nader op in te gaan. Maar als ik dat zou zeggen, zou ik een standpunt naar voren brengen dat ik niet noodzakelijkerwijs onderschrijf. Ik geloof niet dat het voor mensen noodzakelijkerwijs verkeerd is om in bepaalde gevallen conceptie te voorkomen. Maar het geeft wel aan dat kinderen gewaardeerd moeten worden.

Als mensen mijn vrouw en mij vroeger vroegen waarom wij geen geboortebeperking toepasten, antwoordden we dat we ons geen enkele reden konden voorstellen waarom we zouden willen verhinderen dat God ons zegende. De Bijbel zei immers:

Welzalig de man die zijn pijlkoker daarmee gevuld heeft.

PSALMEN 127:5

en onze pijlkoker was nog niet vol — we hadden er maar vijf — dus waarom zouden we willen dat God ophield ons te zegenen? Dat was voor mij niet logisch. Dat is het nog steeds niet.

Kinderen zijn waardevol. Ze zijn waardevoller dan alle andere bezittingen die we ooit zullen hebben. Ze zijn zo waardevol dat God hen niet eens aan ons toevertrouwt als blijvend bezit. We mogen hen alleen maar van Hem lenen, hen vormen en hen de wereld in sturen. Daarbij moeten we de kinderen toestaan om tot Christus te komen en hen daar zelfs toe bewegen, want zij behoren tot het Koninkrijk. Als ze op de juiste manier worden grootgebracht, neem ik aan dat ze in het Koninkrijk zullen blijven.

Zo hebben we deze gedachten van Jezus over het huwelijk en kinderen. Dit zijn kernpunten van elke samenleving, en ze zijn vandaag de dag net zo actueel als in Zijn eigen tijd.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Markus 10:1-12
- Deuteronomium 24:1
- Markus 10:2
- Mattheüs 19:3
- Markus 12:14
- Markus 12:15-16
- Markus 12:17
- Markus 10:3
- Markus 10:4
- Markus 10:5-9
- Genesis 2:24
- Lukas 16:18
- Markus 10:12
- Mattheüs 19:9
- Mattheüs 19:10

- Mattheüs 5:31-32
- Lukas 6:29
- Mattheüs 10:23
- Lukas 6:30
- 2 Thessalonicenzen 3:10
- Markus 8:11-12
- Mattheüs 12:38-39
- Mattheüs 5:32
- Markus 10:11
- Markus 10:9
- Markus 11:28
- Markus 11:29-30
- Markus 11:33
- Mattheüs 19:6
- 2 Samuel 11:27
- Romeinen 12:18
- Psalmen 120:6-7
- 1 Korinthe 6:9
- Mattheüs 19:11
- Mattheüs 19:12
- 1 Korinthe 7:1-2
- Markus 10:13-16
- Job 1:1
- Markus 10:14
- Jesaja 7:15-16
- Mattheüs 18:10
- Hebreeën 1:14
- Psalmen 34:7
- Markus 10:15
- Mattheüs 18:3-4
- Markus 10:16
- Psalmen 127:5

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.